

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GOJINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilniški račun št. 841.652. TELEFON šte. 1157.

Izhaja vsaki dan
sodi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 avč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 13 mm. visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšertni oddelek uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Poslanec Daszynski proti nemškemu šovinizmu.

V razpravo o predlogu Vsenemcev za izločenje Galicije v seji zbornice poslancev dne 27. t. m. je posegel na znamenit način tudi poslanec Daszynski, ki je v socialno-demokratski državnozborni delegaciji menda najbistrejša glava. In govoril je to pot tako, da soglašamo z njim, kajti govoril je Nemcem na vsa usta golo resnico. Z vsa lastno mu zgovornostjo je po zaslugi ožigal neznosni nemški šovinizem, ki ne bi dajal — ako bi imel dovolj moči v to — nobeni drugi narodnosti v državi niti dihati. Naglašal je, da ravno oni, ki tako visoko postavljajo svojo kulturo — Nemci namreč — z vsemi nenemškimi narodi ne morejo izhajati. Da hočejo Vsenemci ravno v sedanjem trenutku izvajati svoj linški program — ki obseza tudi izločenje Galicije, da bi potem Nemci tem laglje dušili druge nenemške narode — je to za Daszynskega dokaz, da med drugimi narodi niso našli šovinistov proti volilni reformi. Socialni demokratje ne smatrajo sedanje ustave kakor kak noli me tangere, ali prepričani so, da se more preurediti Avstrije gladiti pot le s splošno volilno pravico. V misli, da hoče en sam narod, oprt na svoje namišljene zgodovinske pravice, gospodovati nad vsemi narodi, je nekaj barbarškega. Vrhni princip uredbe te države — kakor vsakega naroda — mora biti potreba ljudske skupnosti. Z ljudstvom, po ljudstvu in za ljudstvo treba ustvariti to državo. V trenutku, ko naj parlament postane posest vseh narodov, ne more biti pravi čas, da se s predlogom za izločenje Galicije hoče ubiti volilno reformo. Ako se hoče Avstrijo preurediti in preosnovati, morajo sodelovati na tem vsi narodi. Stališče socialnih demokratov je: samostojni razvoj in samouprava vseh narodov. Trditve Nemcev, da morajo na podlagi svoje večine vzdržati svoje predprave in privilegije, je neveljavna in ničeva.

Tako je govoril Daszynski dne 27. t. m. in z izbornimi argumenti pobijal objestnost in pretenzije nemškega šovinizma. Njegova izvajanja so napravila globok utis na vso zbornico. Najbolji dokaz je bila jeza Nemcev, ki se je izražala v srditih mejklikih. Slovanske stranke — izvzemši Poljake, seveda — so burno pritrdjevale izvajanjem Daszynskega. In tudi mi jim pritrdujemo iz polnega srca. To naše soglasje s poslancem Daszynskim moti sicer nekoliko spomin na minole dogodke in bi bilo ravno vspricho tega govora posl. Daszynskega je zelo važno, da bi preiskovali tudi je sedanje po Daszynskem označeno stališče socialne demokracije nasproti nemški gospodstvuželjnosti v polnem soglasju s postopanjem socialno-demokratskih poslancev

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nad. ljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — ž.

— Porušimo vrata in pohijmo jih vse do zadnjega! so klicali mladi mesarji in pograbitvi sekire so hoteli vreči se na težka železna vrata.

V tem pa se je začelo urnebesno krčenje za hrbiti Gričanov. Kakih dvesto osvobodencev, kmetov in novoraskih prebivalcev se je prikazalo in primikalo v „popovskemu turnu“. Pred njimi je letel poročnik Stanko, držeci z levo roko ščit, z desnico pa goli meč, s katerim je kazal svojem smer, kam treba udariti.

— Pomoč jim gre! Dajmo po njih! je zakričal Živan in pohitel proti prihajajočim kapitelcem. Začela se je srdita ogorčena borba.

v dunajski zbornici v nedaljni minulosti?! Ali svoje zadovoljnosti na tej enunciaciji socialne demokracije si nočemo motiti z rekriminacijami.

Kar je bilo, je bilo. Glavni namen teh vrstic je, da zabeležimo tu za vse bodoče slučaje slovesno priznanje od strani socialno-demokratskega prvaka Daszynskega, da so Nemci tisti, ki hočejo podiarmiti vse druge narode in ki odrekajo drugim narodom pogoje za narodni obstanek in kulturni razvoj. To je gola resnica in za nas je velike važnosti, da jo je izustil ravno Daszynski. Iz tega priznanja pa izhaja logično, da je socialna demokracija delala krivico slovanskim narodom, ko je aspiracije slovanskih narodnih strank kvalificirala istotako kakor postopanje nemških nacionalnih strank. Posl. Daszynski je slovesno izjavil, da nas Nemci hočejo podiarmiti in s tem je priznal, da smo mi v narodnih borbah le v defenzivi in da le branimo, kar nam drugi hočejo oteti, oziroma, da se mi borimo le za pravico do — eksistence. Nadejamo se, da bo tudi naša domača socialna demokracija prisojala odslej naše borbe s tistega stališča, na katero se je postavil eden prvakov socialne demokracije, ter da bo razlikovala med tem, kar hočemo mi, in med tem, kar hočejo naši nasprotniki. Z vsa pravico smemo reči, da je poslanec Daszynski sankcioniral narodno borbo in jej pripoznal opravičenost, seveda le dotlej, dokler ne seza po tuji lasti.

Odsek za volilno reformo.

(Brazjavno poročilo.)

DUNAJ 29. Na generalni debati o predlogu volilne reforme je posl. Onciul govoril za enakost slovanskih in neslovanskih mandatov ter predlagal, naj se število mandatov pomnoži na 480: od teh naj dobe Slovani 240, Neslovani tudi 240. Posl. Kaiser je dejal, da so računi Onciula enostranski in za Nemce neugodni. Vladne predloge ni možno vsprejeti ni z nemškega ni z avstrijskega stališča. Posl. Choc je kritikoval vladno predlogo ter odločno protestiral proti pomnožitvi nemških mandatov na račun onih, ki pripadajo slovanskim deželam. Zahteval je, da se pomnože slovanski mandati izlasti na Češkem in v Šleziji. Dejal je, da naj se odpravi gospodska zbornica in naj se uvede ženska volilna pravica ter se je izrekel proti nastanjenju. Posl. Parish je izjavil, da bi veleposestniki radi zrtvovali svoje privilegije, ako bi se bodočnost države po volilni reformi zboljšala, toda narodni boji se poostre in posledica temu bo obstrukcija v državnem zboru. Posl. Gessmann je priznal, da se od veleposestnikov zahteva veliko žrtve, izjavivši, da bi bilo obzaloovati, ako se za javno življenje izgube tako ugledne moči, kakor razpolaga z njimi plemstvo. Govornik je apeliral na veleposestnike, naj se

Na obeh straneh so se borili junaški, ker so bili voditelji na svojem mestu.

— Smrt Gričanom! Živel kapitelj! je zaorila četa pod Stankovim vodstvom.

— Doli s kapiteljem! Živel Grič! so odvrčali Gričani gromko. In prsa so trečila ob prsa, ščit ob ščit sta se sprijeli stranki.

— Ha! Tam si, ti razbojniška glava! je zaklical Stanko hkratu, čim je opazil Živana, ki se je bil z mečem zalotel v gručo kmetov. Danes te moram objeti z mečem, če me ima tudi stati glavo. In razmahnil je z mečem, da si napravi pot do Živana, ali naperjena grška kopja mu ni dala naprej. Svojnimi telesi in životom so ščitili Gričani življenje svojega sodnika. Mladi poročnik je pobesnel od jeze; tu in tam je presekala kako kopjo, potiskaje s ščitom grške vrste, in je silil naprej. Že je blizo Živana in skoro ga doseže z mečem, ali doletela je ostru strela in se zapčila Stanku v desno stran vratu. Zadel ga je s tako silo, da je raztrgala medeno zaklopnico, ki je izpod podbradka držala na glavi čelado poročnika. Čelada je padla na tla in črni lasje so se

tudi nadalje zanimajo za javno življenje. Govornik je prepričan, da se vsled splošne volilne pravice zboljšajo razmere. Posl. Dzieduszycki je izjavil, da Poljaki ne morejo vsprejeti volilne reforme, ako se jim v Galiciji primerno ne pomnoži mandatov. Brezpozgojni predpogoji za volilno reformo je sprejemba poslovnega reda in revizija ustave v smislu reforme gospodske zbornice in ojačenja deželne avtonomije, da se ustvari protutežje proti radikalnim tendencam centralnega parlamenta. Posl. Demel je obzaloval, da se ni poskusilo z narodnim sporazumom v deželah, kjer bi to ob le nekoliko dobri volji bilo možno in sicer preden se je predložilo volilno reformo. Izjavil je, da je njegova stranka načelno za splošno volilno reformo, vendar se Nemce ne sme potisniti ob steno in se ne sme na njihove stroške ustvariti slovanske večine. Prihodnja seja jutri ob 5. uri popoldne.

Konferenca v Algecirasu. Doseženo je sporazumljenje.

Iz Algecirasu je prišlo sporočilo, da je na konferenci prišlo do popolnega sporazumljenja, zato da se konferenca bliža koncu. — S tem bi bila odpravljena velika nevarnost, ki je grozila evropskemu miru radi maročanskega vprašanja.

Krize v Nemčiji.

Kakor poročajo iz Berlina je voditelj kolonijalnega urada princ Hohenlohe dobil daljši dopust ter odpotoval na Riviero. Ta dopust je presenetil tem bolj, ker se bo v teh dneh razpravljalo v državnem zboru o ustanovitvi mesta državnega tajnika za kolonijalni urad ter bo kancelar knez Bülow sam zastopal to predlogo.

Tudi govorice o odstopu nemškega kancelarja nočejo potihnuti. Toda akutnejša, nego ta kriza, je sedaj kriza v pruskem naučnem ministerstvu. — Kakor javljajo iz Berlina, je pričakovati v kratkem odstopa pruskega naučnega ministra dr. Studta.

Dogodki na Ruskem.

Witte odstopi radi zdravstvenih ozirav?

Petrogradski list „Rus“ zatrja povsem pozitivno, da je ministerski predsednik Witte podal svojo demisijo. Wittejeva rodbina zatrjuje, da ima Witte srčno hibo in zato da potrebuje absolutnega mira. Pred tremi dnevi so zdravniki preiskali Witteja. Dan potem je grotica Witte pripovedovala, da zahtevajo zdravniki, da ministerski predsednik odstopi.

V nasprotju z gornjo vestjo pa poroča londonski „Daily Telegraph“ iz Petrograda, da so vesti o odstopu Witteja neosnovane. Zdravje ministerskega predsednika da je vsled napornega dela tako omajano, da mu zdravniki nujno svetujejo, naj si za nekoliko časa privoščijo nekoliko miru, ali odstop njegov da bi bil v tem hipu zelo neumesten.

usuli mladeniču po ramenih in obrazu. Iz vratu je siknila kri, ranjencu je potemnelo pred očmi in začel je omahovati. Dvojica osvobodencev ga je prišla pod roko in odvela iz vrst.

— Kam hočete! je govoril Stanko s silo in se boril proti slabosti... Kam me vodite? — Ej, stojte! Nu, kri je lila iz rane močnejše in močnejše koloni sta se šibili... slednjič je obnemogel popolnoma. Osvobodenci so ga odnesli na varno mesto, da mu zavežejo rano in ga spravijo k zavesti.

Četa, ki jo je dovel Stanko, je — videča, da je vodja ranjen in da so ga odveli z bojišča — klonila duhom in začela omahovati. Mejtem so Gričani še huje pritisnili svoje nasprotnike in ti so se začeli že umikati.

— Ne bežite, stojte! so se čuli močni glasovi od „popovskega turna“. Bila sta to sodnik Ladislav in Grga Prišlin, ki sta, odprši vrata, prodrila na plano in se zaletela na Gričane. Nu, prekasno sta došla. Navalila sta sicer silno, ali še huje so ju vsprejeli. —

Drobne politične vesti.

Deželni zbor kranjski je sklican na ponedeljek dne 2. aprila.

To sklicanje je provzročilo v vseh polkrogih veliko senzacijo, kakoršne v parlamentu že mnogo let ni bilo. Kranjski poslanci niso nič vedeli, da se skliče deželni zbor. Ministerski predsednik baron Gautsch je na neko privatno interpelacijo odgovoril, da je sklic deželni zbor zato, da se zamore vlada izreči o neki resoluciji kranjskega deželnega zbora. Sodi se, da je to resolucija glede volilne reforme, ki je bila vsprejeta v zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora. Zborovanje bo trajalo približno en teden. Za to ne bo odsek za volilno reformo imel seje, dokler bo zboroval Kranjski deželni zbor.

Bodoči župan zagrebški. „Pokret“ poroča, da bo zagrebški župan izvoljen Vladimir Krešić, dr. Amruš da postane pa deželni protomedicus.

Domače vesti.

Zmaga naše okolice. III. okraj.

V tem okraju je bila naša zmaga najsijajnejša, kajti italijanski kandidat je dobil komaj desetino oddanih glasov in to v kljub temu, da je bil ta kandidat edini med italijanskimi kandidati, ki je kakor oseba jako spoštovan in priljubljen in vrhu tega tudi delodajalec mnogim Svetoivančanom. In da tak kandidat ni mogel združiti več nego 29 glasov, da si je več italijanskih volilcev v tem okraju, v tej okolnosti je obsežen veliki pomen doseženega uspeha na volitvi za III. okraj. Volitev se je vršila mirno in brez vsacega incidenta. Ko je bil razglašen rezultat, je zavladalo veliko veselje med zbranimi volilci in razlegali so se glasni živio-klici.

Društvo „Slov. mladina“ z Frdeniča je razvilo zastavo in je pevaje obšlo sv. Ivan, ustavivši se v gostilni „Gospodarskega društva“ pri cerkvi, v „Narodnem domu“ in v „Gospodarskem društvu“ na Frdeniču. Vse popoldne je bilo živo gibanje in vrvenje po vsem sv. Ivanu, popoldne ob 5. uri pa se je pričel v dvorani „Narodnega doma“ veliki koncert, ki ga je priredil tamburaški in pevski zbor brahega društva pri sv. Ivanu. Ko je prišel v dvorano novoizvoljeni poslanec g. dr. E. Slavik, mu je v velikem številu zbrano občinstvo priredilo prirčno ovacijo. Koncert se je vršil v občo zadovoljnost zbranega občinstva. Pevcem in tamburašem se je videlo, da so tudi oni pod utisom veselega dogodka. Tamburaši so tako ubrano, točno in krepko udarjali, da so si že o tem njih prvem nastopu pridobili splošno priznanje in da so se vsi čudili, kako so mogli v tako kratkem času štirih mesecev tako vrlo napredovati. Tudi novi mešani zbor je rešil častno svojo nalogo ter žel obilo zaslužene pohvale. Kar pa nas je najbolj veselilo, je to, da smo videli v

— Te mlatimo! so zakričali Gričani, opazivši kapiteljske orožnike z njihovim sodnikom in Grgo Prišlinom — to so razbojniki, krvniki današnjega dne! In kakor besne zveri so se vrgli ljudje na sodnikove ljudi. Naskočili so tako ogorčeno, tako složno, da so v hipu potisnili kapiteljce po bregu doli. Na vseh stanih se je bežalo in kapiteljski ljudje ter so jo udarili po kolovozu proti mlinu Čuporovu, na kraju Nove vesi, a Gričani so jih gonili kopjem, strelcami in kamenjem. Kakor proti svoji volji sta bežala z drugimi tudi sodnik Lacko in Grga Prišlin, bežala in psovala: Kukavice, babe, sram vas bodi! Psovala sta, ali bežala sta tudi ona sama.

Kmalu so bile Griške gorice očiscene od kapiteljcev. Bil je to krvav Blažev dan, krvav volilni dan. Po trati je ležalo v krvi nekoliko težko ranjenih Gričanov in kapiteljcev, mešanov in kmetov, ki so klicali na pomoč. Sodnik Živan je odredil, da domače ranjence odnesejo v njihove hiše, kapiteljce pa v utrdbo pri novih vratih, dokler ne pride kdo ponje.

(Pride še.)

obeh zborih skoro izključno zelo mlade moči, od katerih se more pričakovati najlepšega napredka. G. Vogrič je lahko ponosen na takem lepem materialu in takem prvem krasnem vspehu. Igra „Eno uro doktor“ je jako zabavala poslušalce in izzivala obilo smehu. Po koncertu se je razvila živahna prosta zabava, na kateri sta gg. Mikeluc in Trobec nazdravila izvoljenemu poslancu, na čemer se je g. dr. Slavik zahvalil proslavivši vrle okoličanske volilce in posebno junaški III. okoličanski okraj.

G. dr. Slavik je napil tudi tamburaškemu in pevskega zboru, v katerega imenu se je zahvalila poznana igralka našega „Dramatičnega društva“, gospica O. dinal. Vladalo je veliko nardušenje. Na izraženo željo je obiskal potem g. dr. Slavik gospodarsko društvo pri cerkvi, kjer se je zahvalil zbranim volilcem ter napil okoličanski zavednosti in narodni ideji, ki nas je vodila v izvojevani borbi. „Mladina“ s Frdeniča, kateri je gosp. dr. Slavik posvetil nardušeno napitnico, je pod slovensko trobojnico prepevala naše lepe pesmi. G. H. Skrl je napil izvoljenemu poslancu, kateremu je navzoče občinstvo prirajalo ovacije.

Tudi v gospodarskem društvu na Frdeniču so zbrani volilci na primeren način slavili našo zmago.

Mestni svet. Prva javna seja novoizvoljenega mestnega sveta tržaškega, na kateri se izvoli verifikacijska komisija, bo v ponedeljek dne 2. aprila ob 7. uri zvečer.

Nadomestna državnozborna volitev. V ponedeljek dne 9. aprila se bo vršila nadomestna volitev za državnozborni mandat tržaške trgovske in obrtne zbornice, izpraznjen vsled smrti Cezarja Combi.

Urad za priglasišanje poslov in uslužbencev, ki je bil doslej na tukajšnjem centralnem redarstvenem uradu, se preseli — kakor čujemo — v kratkem na novi politični urad v ul. Caserma št. 7.

Dalje čujemo, da so za ta oddelek na novem političnem uradu določeni trije policijski uradniki, od katerih ne zna nij eden slovenski.

Skoro se nam zdi to neverjetno, ako uvažujemo neoporečno dejstvo, da je ogromna večina poslov v Trstu slovenske narodnosti. V nobenem oddelku tukajšnje redarstvene centrale gotovo niso imeli toliko poslov s strankami slovenske narodnosti, kakor ravno v tem. Dalje treba uvaževati, da je ob veliki fluktuaciji teh slojev vedno velik del takih, ki so na novo pršli se prigrasiti in ki ne umejo niti besedice ne italijanski in ne nemški. Zato res skoro ne moremo verovati, da bi bil glas, ki smo ga zabeležili gori, resničen. Če pa je, potem pa pozivljamo dotične kompetentne faktorje, naj spremene svoj sklep. Pozivljamo jih v imenu principa jezikovne ravnopravnosti, v interesu slovenskih strank in slednjič tudi v interesu čim hitrejšega in uspešnejšega poslovanja omenjenega urada samega.

Nemška pohvala slovenskih denarnih zavodov na Štajerskem. Centralna banka nemških hranilnic ima podružnico v Gradcu, ki je v zvezi z vsemi nemškimi hranilnicami na slovenskem Štajerju. Ta banka je imela občni zbor in v časniškem poročilu o njem pravi, da imajo Nemci na Spodnjem

Štajerskem prav težek boj proti „neverjetnemu zmagovalnemu napredovanju Slovencev“. — To kaže, da naši narodni sovražniki dobro čutijo uspešno delovanje naših posojilnic in hranilnic. In vsled tega naj nam naši rojaki ne delajo sami ovir s slabo prevdarjenimi napadi in splošnimi obsodbami, ki jih izvajajo iz posamičnih, pač jako redkih, morda nepriporočljivih dogodkov, ki so pa pri tako mnogih poslih neizogibni. Ne podirajmo sami, kar smo si postavili! Nedostatke pa skušajmo popraviti med seboj tako, da ne razkrivamo sami sovražniku, kjer nas najlažje prime in rani! — Tako piše „Domovina“.

Otvorjenje nove interurbane telefonske proge Trst-Kormin. — Dne 1. aprila t. l. izroči se prometu interurbane telefonske proga št. 3684 z novo priklopljenimi telefonskimi centralami Tržič na Primorskem, Gorica in Kormin.

Promet te nove telefonske proge raztezal se bo v smereh označenih v sledečem izkazu, kjer so navedene tudi pristojbine, določene za navaden telefoničen pogovor, ki traja tri minute.

Med kraji: Kormin in Gorica 60 stot., Kormin in Tržič na Primorskem 60 stotink, Kormin in Trst 1 K, Kormin in Ljubljana 2 K, Kormin in Maribor 2 K, Kormin in Gradec 3 K, Kormin in Dunaj 3 K; Gorica in Kormin 60 st., Gorica in Tržič na Primorskem 60 st., Gorica in Trst 1 K, Gorica in Ljubljana 2 K, Gorica in Maribor 2 K, Gorica in Gradec 3 K, Gorica in Dunaj 3 K; Tržič na Primorskem in Kormin 60 stot., Tržič na Primorskem in Gorica 60 stot., Tržič na Primorskem in Trst 60 stot., Tržič na Primorskem in Ljubljana 1 K 60 stot., Tržič na Primorskem in Maribor 2 K, Tržič na Primorskem in Gradec 3 K, Tržič na Primorskem in Dunaj 3 K.

Za nujne pogovore plačati je v vsakem slučaju trikratno pristojbino. Pristojbina za pogovor, ki traja tri minute, znaša v lokalnem prometu 20 stot. Sicer pa veljajo tudi za te nove zveze določbe, kakršne so splošno v veljavi za interurbani telefonski promet. Uradne ure v zgoraj označenih javnih telefonskih govorilnicah so ravno iste, kakor za brzojavno službo. Promet s Trstom se razteza na vse tržaško lokalno omrežje, namreč na zveze s poštnimi, oziroma brzojavnimi uradi Trst 1, 4, 5, 6, 7 in 8, Barkovlje, Miramar kraj, Miramar grad, Prosek, Sv. Križ, Nabrežina 1 in 2, Bazovica, Milje in Opčine. Pristojbina, določena za zvezo s Trstom, velja seveda za vse tržaško lokalno omrežje.

Žalostni glasovi iz Materijske občine! (Dopis.) Malokedaj se kaj doznava oziroma čuje iz naše občine. Vsled tega bi si morda kdo mislil, da tukaj nam ne manjka ničesa, da živimo v deželi, kjer tečeta med in mleko. Kdor bi si to mislil, zelo bi se motil, ker posebno leto 1906. (kar ga je do sedaj) je pri nas zelo žalostno in nesrečno. V naši občini se je v zadnjih letih zelo udomačilo, oziroma ukoreninilo žganje, posebno pa takozvani „janez“ (tanež). Ljudstvo se mu je tako (bi skoraj rekel) priučilo, da ne more živeti brez njega. Pojdimo po vaseh in opazili bomo, da v vsaki krčmi je tudi prodaja žganja, kjer se ga ne samo ob nedeljah,

temveč tudi ob delavnikih z vso slastjo uživa v preobilni meri. Znano pa je, da preobilo uživanje alkoholnih pijač, človeku se ni koristilo, temveč škodilo na zdravju in na žepu; a kakor se je pokazalo zadnji čas v naši občini, tudi na življenju. Evo nekoliko žalostnih izglede.

Pred par meseci se je bil neki mož napil v Brezovici žganja do sitega. Ko je šel zvečer iz krčme domov, padel je tako nesrečno, da si je glavo pobil. Po preteku desetih dnij izdihnil je mož dušo. Kdo je bil tega kriv? — Žganje!

Pred jednim mesecem sta šla oče in sin, doma iz Gradišice, z vozom v Trst. Vozila sta voz drv. Tam sta drva prodala in popoldne sta se vračala domov. Ko sta prišla v Materijo, bilo se je treba nekoliko okrepčati. Ustavila sta se v drugi krčmi v Materiji (grede iz Trsta). S čim sta se okrepčala? — Z žganjem!

Sin je šel z vozom domov na Gradišico, očeta pa je pustil še v krčmi. Ta je še naprej šnopsal. Ko ga je imel (po njegovi misli) dovolj (bil je popolnoma pijan), odpravil se je kasno v noči domov. Noč je bila mrzla, nebo oblačno in začelo je snežiti. Temu človeku je še manjkalo po priliki 2—300 korakov do njegove hiše. No, na poti, ki je zelo zanamajena, se mu je izpodtaknilo: mož je pal in obležal. Sneg je mirno padal in je polagoma pokril tega nesrečnega. Drugi dan našel ga je neki človek iz Artviž. Hitel je takoj povedati njegovim, kje in v kakšnem stanju se nahaja njih rodbinski glavar. Sosedje so takoj šli po-nj ga prinesli domov ter ga položili v gorko (!) postelj. Dolgo ni trpel: po dveh urah trpljenja je izdihnil tudi on svojo dušo. Kdo mu je bil tega kriv? Nikdo drugi nego žganje!

Dogodil se je še tretji, ali najžalostnejši slučaj. (Pride še.)

Trgovcem z vinom naznanje. — V Črnikalu, Gabrovici, Leki, Bazovici, Podpeču, Hrastovljah in v Dolu imajo kmetje še preko 800 hektolitrov pristnega in prav dobrega belega vina na prodaj. Vino je dobro, ker je gozdje jako dobro dozorelo in ni bilo sploh nič prizadeto od peronospor, kakor je to bilo po dolih poleg morja. — Ti gospodarji so doslej vsako leto svoja vina prodali še v moštu. Da pa letos niso še prodali, prihaja od tod, ker so čuli, da je drugod slaba letina in še to, kar je bilo, da je zadeto od peronospor. Vsled tega so ti posestniki ceno vina držali po 50 do 52 kron za hektoliter. Sedaj pa trebajo denarja za obdelovanje vinogradov in druge lišne potrebščine in je vino na prodaj po 32 do 34 kron hektoliter, kakor je že kvaliteta in kvantiteta. Opozorjamo torej trgovce z vinom in gostilničarje, naj se spomijo gesla: Svoji k svojim! in naj pridejo k bednemu istrskemu Slovincu. Ako žele kako informacijo, naj se obrnejo do Andreja Bazec, p. d. Zgančič, Črnikal Istra.

Avstrijsko ribiško društvo bo imelo dne 1. aprila ob 11. uri popoldne svoj XVIII. redni občni zbor v poslopju ces. kr. pomorske oblasti. Dnevni red: čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, razprava o letnem sporočilu, razprava o bilanci, predložitev proračuna za leto 1906, priobčila, eventualni predlogi, volitev revizorjev, bilancije, volitev vodstva.

Na c. k. izobraževališču za učitelje v Gorici se prično skušnje in sicer:

a) zrelosti, 2. maja t. l. ob 8. uri zjutraj, b) vsposobljenja za občne ljudske in meščanske šole dne 7. maja t. l. ob 8. uri zjutraj, c) za vsposobljenje v ženskih ročnih delih in za stroške vrtnarice početkom meseca junija t. l.

Prošnje se imajo predložiti ravnateljstvu navedenega izobraževališča ozir. dotične komisije in sicer za preskušnje pod a) in b) najkasneje do 15. aprila t. l. in za one pod c) do 15. maja t. l.

C. kr. izobraževališče za učitelje v Gorici, dne 28. sušca 1906.

Ravnatelj: Križnič.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905 do 26. marca 1906 je prišlo v Opatijo 14.208 oseb. Od 23. do 26. marca 1906 je prišlo 515 oseb. Dne 26. marca 1906 je bilo na zoihih 3149 oseb.

C. in kr. vojna mornarica. Vojna ladija „Panter“ je dospela v Šangaj, „Fras Josip I.“ pa v Tsingtau. Na obeh ladjah je vse zdravo.

Zahvala. Odstopivša učiteljica gospica Amalija Reichmann je blagovolila podariti za tuk. šolsko knjižnico lepo število knjig, za kar se jej podpisano vodstvo iskreno zahvaljuje. Vodstvo šole družbe sv. C. in M. pri sv. Jakobu.

Velika nesreča na delu. 46 letni tesar Jakob Zimola je delal na nekem parniku v ladjedelnici sv. Marka. Sinoči okoli 8. ure je pa nesrečnež pal s krova parnika v spodnji notranji del istega (štiva), kakih 6 metrov globoko ter se jako težko ranil na raznih delih života. Bil je pozvan zdravnik se zdravniške postaje, ki je nesrečnežu podelil najnujnejšo pomoč in ga dal potem odvesti v mestno bolnišnico.

Pregnan poulični tat. Predvečerašnjem popoldne je neki redarstveni nadzornik zapazil v ulici Vincenzo Bellini nekega človeka, ki se mu je zdel takoj sumljiv, ker se je nekako čudno smukal okolo ljudi. Nadzornik je stopil za tem človekom, da bi videl njegovo početje, a oni je to zapazil ter se takoj spustil v beg. Nadzornik je seveda takoj zdirjal za njim, a oni je dirjal hitreje in kmalu je izginil nadzorniku izpred oči. Mej begom je pa vrgel od sebe ruto, katero je nadzornik pobral. V vogalnem vozlu rute je bilo zavetanih 60 stotink denarja in pa 2 železniška vozna listka.

Nadzornik je nesel ruto na policijo, kjer se je pozneje oglasila Marija Rebek, doma iz sv. Križa pri Ajdovščini, ter prijavila, da jej je neznan tat ukrad iz žepa ruto v kateri je imela malo svoto denarja in pa dva vozna listka. Pokazali so jej gori omenjeno ruto, in jo je Marija Rebek takoj spoznala za svojo.

Prijavljene tatvine. Gospod Abraham Levi, stanujoči v ulici delle Scuole israelitiche št. 2, je prijavil večeraj na policijo sledeči, zanj precej žalosten dogodek:

Predvečerašnjim popoldne je bil šel od doma še pred 2. uro, a povrnil se je nazaj pred sinočnjim popoldne. Prišel pred svoje stanovanje je pa našel vrata stanovanja odprta, a na tleh pri vratih dva vetriha. Razumel je takoj, da so njegovo stanovanje med njegovo odsotnostjo obiskali tatovi. Zato takoj napravil inventar vseh svojih stvari. Rezultat tega inventarja je bil, da je konsta-

PODLISTEK.

V izarskih Atenah.

(Memoire v vencu popotnih utrinkov).

Spisal **Franjo Krašovec.**

IV.

Poljsko-rusko sovraštvo je najbitkejši udarec za slovanske narode. Vsekakor bi bilo inenitno priti s temi ljudmi v dotiko. Opozoril sem umetnika na zanimivo družbo ter ga vspodbudil, da začneva glasno govoriti slovenski. Namera je imela dober vspeh. Da so Poljaki sebičneži, to sem davno vedel; in da so vsled pritiska Rusov kaj hladni panslavisti ter se vrlo malo zanimajo za svoje brate: sem tudi vedel. Da bi bila konverzacija sprožena z njih strani, sem dvomil. Nekemu gosposu iz te družbe je pal rudeče vezan Bedaecker na tla. Galantno sem ga pobral in podal. „Danke sehr!“ mi je bilo v zahvalo. „O prosim!“ sem mu odgovoril slovenski. „Czy pan mówi po polsku?“ „Umejem nekoliko, ali ne govorim, žalibog!“ — „Wiec

pan jest oczywiscie Czech?“ — „Slovenec!“ — „Pan jest z turczanskiego sv. Martina?“ — „Ah ne! To so Slovaki, ki se sami nazivajo Slovence. Mi pa smo ob Adriji, Trstu Ljubljani itd.“ — „Juz wiem, to sa Slowenci! Dzekujem panie!“ V tem hipu smo se tu predstavili. Slikar je ostal bolj iz radovednosti, nego uljudnosti. V družbi se je namreč nahajala čudovito lepa mlada ženska, eden tistih stvorov, ki ima za umetnike baje največjo privlačnost, kar je potrdil že izkušeni Goethe „Alles Weibliche zieht uns an“.

Bodi si, da so Poljaki v resnici separatisti in egoisti, najbrž so takšni samo doma; morda je uplivala tudi občna jovijalna razpoloženost vsega občinstva, da je bila ta tročlena poljska družba bolj dostopna za konverzacijo s slovanskimi družabniki; morda da smo se spoznali v Varšavi, bili bi rekli: „Kaj je vam do nas in nam do vas?“ Če k temu še pridejamo, da smo navezali poznanstvo v bavarskih alpah, na letovišču, izletu, ali recimo: na obisku pasijonskih iger, ko se vsaki pošten človek, ako je le količkaj dov-

* Ali govorite polski? — Torej ste govo Čeh! * Vi ste iz Turčanskega sv. Martina? — * Že vem, to so Slovenci.

zeten za naravo in družabnost, rad o resu oficijelnega filisterskega prahu, potem moram pač reči, da nama je bila novopoznana družba dobrodošla, vrlo mila in prijetna, in še več: da se je v njej pojavljalo precej zanimanja in smisla za slovansko vzajemnost, da je družba (razven Rusov) hvalila vse Slovane, da je bila v sodobni slovanski literaturi izborna verzirana, in da omenim naposled najpomembnejšo stran današnjega spoznanja: bil je to mejnik v življenju slovenskega slikarja.

Družba je obstajala iz gospoda in dveh dam: roditelji in hči. Gospod je bil gibčen vitek človek, jako finega aristokratskega vedenja, rekel bi, da je pri Francozih hodil v šolo; in da si je moral biti že precej v letih in je gotovo že poteklo dobro desetletje, odkar je bil videl Abrahama, je bil še precej dobro ohranjen, rectius: trudil se je ohraniti se svežega in mladostnega, da bi mu leta ne omejala poti na balet, aristokratske večere in kar je v zvezi s takimi večeri. Na glavi mu je igrala izborna vlasulja, ki bi svoje-mu namena odgovarjala kar najbolje, da ni od kar je bila kupljena, na redke brke pod nosom padlo nekoliko svežega snega. Tujci v tujem svetu

se predstavljajo tako, da niti eden ne ve za ime družega. To pa prihaja odtod, da oba predstavljajeta v istem hipu izgovarjata svoje ime. Iz svetega nardušnja za novo poznanstvo, ka-li? Ne vem, ali tako je in to mi pritrdi vsakdo, ki je imel priliko mnogokrat predstavljati se. Tudi v tem slučaju je bilo tako: imena glavarja poljske rodbine si nisem zapomnil in sodim, da tudi on ne more. Ali po vseh družabnih in psiholoških znakih sem ga imel za poljskega plemenitaša. Njegova življenska družica mu je bila živ kontrast. Morda si je o žibranju neveste mislil: „L'extremes se touchent“? ali pa je odločala čista nesebična ljubezen, ali pa najviši in najpriljubljenejši motiv ženitve: denar? No, dalekosežna razmotrivanja bi to bila, ki bi niti poljskemu plemiču ne bila všečna, da bi vedel, da jih tu izdajem javnosti. Toliko pa moram pripomniti, da je bila gospa za kakih 20 spomladi mlajša od nje druga: bila je korpulentna, neokretna širokolična in rekel bi, da je sesala mleko ruske matere. Imela je tisto kakor stožec okroglo glavo, ki je prototip Moskovičev. Morala je biti blagega srca, ker hinavstva in zlobe ni bilo na njenem obrazu. Hči pa ni bila prava harmonija ni enega od roditeljev. V poljskih roma-

toval, da mu manjka več dragocenosti in perila v skupni vrednosti 518 kron, a poleg tega tudi 70 kron gotovega denarja.

— Gospa Ana De Rosa je prijavila večeraj na policiji, da jej je predvčerajšnjim, med njeno odsotnostjo od doma, neznan tat ukrad posteljno odevjo, vredno 8 kron.

Toča v Spljetu. Minolo nedeljo je v Spljetu in njega okolici padala deset minut gosta toča, ki je napravila na poljih mnogo škoda.

Koledar in vreme. Danes: Viktor, mučenec; Pribislav, Radula. — Jutri: Spomin na ran; Mojmir; Hotena. — Temperatura večeraj: ob 2. uri popoldne + 7° Celzija. — Vreme večeraj: jasno, mirno.

Društvene vesti in zabave.

Plesni venček. Podpisani naznanja, da bo jutri v soboto dne 31. t. m. ob 6. uri zvečer plesni venček na katerem bodo plesali le otroci Čitalničarjev.

Ples bo trajal do 9. ure zvečer. Vabljeni so vsi člani „Slavjanske Čitaonice“ da se vdeležijo tega plesa, ker bo to zaključek plesnih vaj.

„Slovenska Čitalnica“ v Šklednju vabi na svoj redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 8. aprila 1906 ob 4. uri popoldne v lastnih društvenih prostorih po običajnem vsopredu.

Koncert soprogov Markovič vršil se bo, kakor smo obveščeni, v torek in četrtek v „Narodnem domu“ v Sokolski dvorani; v nedeljo 1. t. m. popoldne v „Narodnem domu“ v Barkovljah, zvečer ob 8. uri pa v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu. — Soprog Markovič in njuno društvo umejo izvrstno predstavljati tipe kmetov iz Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine, kakor pevati kmetijske narodne pesmi. Omenjena družba je prepotovala Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in hrvaško Primorje ter povsod žela obilnih uspehov in ostavila za seboj najboljši spomin v javnosti in v časniški kritiki. — O navedenih koncertih se izdajo posebni lepaki in nade je, da slovensko občinstvo ne zamudi te prilike ter da se v velikem številu udeleži omenjenih koncertov.

Društvo „Ljudski oder“ v Trstu vabi svoje člane in prijatelje na prvi redni občni zbor, ki se vrši jutri v soboto dne 31. marca ob 8. uri in pol zvečer v „Delavskem domu“ 1. n. z nastopnim dnevnim redom:

- 1. Prečitane in odobrenje zapisnika ustanovnega občnega zbora; 2. poročilo odbora; 3. volitev novega odbora in pregledovalnega odbora; 4. raznoterosti.

Občni zbor bo zelo važen, zato prosi svoje člane in prijatelje, da se ga udeležijo v velikem številu.

Plesni odsek „Tržaškega Sokola“ vabi vse brate in njih cenjene prijatelje na zaključek rednih plesnih vaj, ki se bo vršil danes zvečer.

Književnost in umetnost

K programu Ondričkovega koncerta. 1.) M. I. Glinka: „Ruslan in Ljudmila“, ouvertura za orkester. Glinka (1803 do 1857) je prvi ruski skladatelj, ki je s trajnim uspehom pisal za gledališče, in njegova domovina ga po pravici slavi kakor stvaritelja ruske narodne opere. „Ruslan in Ljudmila“ je njegovo največje delo in tvarka z opero „Žitjenje za carja“ temelj ruske

nih srečaval sem večkrat devoyke izredne lepote. Da dotična poročila niso pretiravala, sem se sedaj prepričal na lastne oči. Devoyka je bila tankega stasu, graciozna, koketnega vedenja, brihka in gibčna in plamenito sta jej iskrihi globoki oči. Ne prisojal bi jej ravno dobo deklishega liceja; od njenega rojstva pa do dne nje izleta v Oberammergau je zemlja gotovo že dvajsetkrat zaokrožila svojo pot okoli solca, ali bila je hči severa, in popje nje mladosti se je pravkar razcvetevalo.

Konverzacija se je najprvo pletla o naših slovanskih razmerah. Dasi je bil plemič takoj pripravljen z nami razplesti francosko-nemški razgovor, sem to odklonil, proseči ga, da naj govori poljski. Mestoma smo si seveda pomagali s francoskimi in nemškimi izrazi. O medsebojni hvali lepote in blagostasja naših narečij nismo našli dovolj besedi.

Družba je trdila v enomer, kako miloben in polnozveneč da je naš jezik, pri čemer sem se seveda trudil, da sem hodil po književni strugi. Slovenca sva se seveda revanširala v laskavosti: kar je Romanom blagostasnost francosčine, to je nam Slovenom poljsčina!

operne glasbe. V ouverturi k „Ruslanu in Ljudmili“ začenja ves orkester jako šumno in gibčnim ritmom, katerega godala nekolikokrat prodirajo v hitrih diatoničnih hodihi, potem pa nadaljujejo glavni tema s priprostim spremljevanjem medenih pihal (trobil). Takoj sledi izdelanega tega prvega tema, katero obstoja v tem, da različni instrumenti drug za drugim posnemajo njegov prvi del, nakar cello in vijole začenjajo drugi tema, kateri sponinja na motive narodnih pesmij. Tadv tema se ponavlja v dominantni, proti koncu se v hitrejšem tempu zopet pojavlja prvi ritmus, in ouvertura konča s fortissimom. Vsa skladba diha zdravo rusko pokrajinsko vzdušje, ne pogrša se pa v njej umetnega izdelanja, v katerem Glinka dokazuje temeljite študije velikega duha.

2.) M. Bruch: „Fantazija“ za gosli in orkester (imenovana „Škotska“, op. 46.) Bruch (roj. 1838) je eden najnadarnejših nemških skladateljev novejših dobe in njegova „Škotska fantazija“ zavzema odlično mesto v koncertni literaturi. Uvod začenja s širokimi akordi medenih pihal (trobil), nakar solo-gosli zapojejo temno melodijo, pri kateri se v spremljevanju godala menjavajo s pihali, in tako se dospe k I. stavku, katerega „attacca“, to se pravi brez prestanka začenja prekrasna orkestralna predigra, potem nastopijo solo-gosli z glavnim tema, kateremu sledi kratka medigra orkestra, solo-gosli ponavljajo prejšnji tema v oktavi in z iskrenimi se trilki konča ta I. stavek, kateri vseskozi nekako izraža trpljenje podjarmljenega naroda. II. stavek (Scherzo-ples) je pravo nasprotje prvega. Po kratkem orkestralnem uvodu zagodejo solo-gosli iskro plesno obliko, katere se dalje različno varijira, zatem se oglasi ves orkester s šumno medigro, po kateri se vrsti s solo-gosli, in ko se vse pomiri, ponavljajo solo-gosli prejšnji tema v najvišjih legah. To se parkrat ponavlja in potem se „attacca“ preide k III. stavku, v katerem takoj začenjajo solo-gosli s široko razloženo melodijo. Isto melodijo prevzamejo rogovi in solo-gosli pojejo k temu različne kontrapunktično izvedene figuracije; sledi modulacija v h-dur in na to se kratko ponavlja prejšnji tema. IV. stavek (finale) začenjajo solo-gosli z energičnim ritmom, katerega ves orkester ponavlja v fortissimu, solo-gosli na to varijirajo prejšnji tema. Srednji deli oznamjajo rogovi in orkestralne gosli uvajajo nov tema, katerega solo-gosli prevzamejo in dalje razvijajo. Isti red se zopet ponavlja in ta stavek konča šumno s ponavljanjem prvega tema. Ta skladba spada med najlepše, kar jih je Bruch napisal in kar jih sploh obstoji za gosli, zahteva pa velikega umetnika, dober orkester in skrbno pripravljanje (z nekaterimi skušnjami) in zato je izvajanje tega dela v velikih mestih združeno z velikimi težavami, ker tam ni časa za študiranje, z eno samo skušnjo pa ni mogoče podobnih skladb podati dovršeno. Ker se je g. komorni virtuoz mojster Ondriček lansko leto (za Dvorikov koncert za gosli) potrudil kar k trem skušnjam, upamo, da se bo tudi za to skladbo žrtvoval za par skušenj, in je torej opravičena nada, da se to znamenito delo temeljito preštudira do najmanjših podrobnosti. V Trstu se bo „Škotska fantazija“ proizvajala prvokrat; istotako tudi Dvorikov koncert za klavir, o katerem spregovorimo prihodnje. (Pride se.)

Loterijske številke, izrebane dne 28. t. m.:

Brno	46	41	81	28	2
Inomost	85	72	31	44	16

Brzobjavne vesti.

Nadvojvodinja Marija Josipa. DUNAJ 29. Stanje nadvojvodinje Marije Josipe je povoljno.

Velika eksplozija v japonskem premo-govniku. LONDON 29. (Reuterjev biro) poroča iz Tokija, da se je v premo-govniku v Takasahino blizu Nagasakija pripetila grozna eksplozija. Iz jam se je valil gost dim ter so švigali silni plameni. Okolu 250 rudarjev je našlo smrt v jamah.

Španski kralj. TENERIFA 29. Kralj Alfons ter infant in infantinja španska so sinoči odpotovali z Tenerife.

Avstro-švicarska pogodba ratificirana. BERN 29. Narodni svet je danes z veliko večino ratificiral novo trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko skupno s konvencijo o živinski kugi. Pogodba pride jutri pred stanovski svet.

Dogodki na Ruskem. ČITA 29. (Petr. brz. ag.) General Renenkauf je 13 poštnih uradnikov, ki so bili dne 27. t. m. radi vdeležbe na ustaji od vojne sodišča obsojeni na smrt, pomilostil na prisilno delo in prognostvo.

MOSKVA 29. (Petr. arz. ag.) Volitve v državno durno prve stopinje so pokazale nastopni uspeh: Izvoljenih je bilo 62 volilnih mož z desnice, 35 z leve, 8 jih pripada nepoznani strankarski smeri. Med izvoljenimi volilnimi možmi je Šipov, predsednik državne zveze od 30. oktobra, in knez Dolgoruki predsednik demokratske ustavne stranke.

HARKOV 29. (Petr. brz. ag.) Danes zjutraj je več oseb poskušalo oropati Volga-Kamaška banko. Posrečilo se je aretovati

štiri roparje, dočim so drugi zbežali. Ranjen je bil en policist.

HARKOV 29. Napada na „Volga-Kamaška“ banko niso izvršili roparji po poklicu. Štirje aretovani zločinci so dijaki realne gimnazije in tehniške šole. Skupno se je ropa vdeležilo 8 do 10 oseb. Ko so v bančnem posloppu navzoči stražarji streljali, so zločinci zbežali, pri čemer je bil eden od njih ranjen.

RIGA 29. (Petr. brz. ag.) Vojno sodišče je danes obsodilo na 15 letno prisilno delo sedem členov bojne organizacije, med temi tudi neko ženo, ki je obdolžena dvojega umorstva.

RIGA 29. (Petr. brz. ag.) Zopet je bilo tukaj aretovanih več oseb, kar je dovedlo do odkritja zelo razsežne revolucionarne organizacije. Našlo se je mnogo orožja, važna dopisovanja in proglase revolucionarne vsebine.

Trgovina.

Borzna poročila dne 29. marca.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.11—19.14, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.60—240.80, Francija K 95.75—95.85, Italija K 95.70—95.80, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska e notna renta K 99.20—99.50, ogrska krona renta K 93.40—93.7, italijanska renta K —, kreditne akcije K 669.— 671.—, državne železnice K 673.— 675.—, Lombardi K 127.— 129.—, Lloydove akcije K 700.— 710.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1890 K 302.— 310.—, Bodenredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 149.— do 1.1.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	100.60	100.50
„ „ srebren	100.60	100.55
Avstrijska renta v zlatu	117.35	117.40
„ „ v kronah	99.50	99.40
Avstr. investicijska renta 3 1/2 %	89.49	89.25
Ogrska renta v zlatu 4 1/2 %	111.35	111.55
„ „ v kronah 4 1/2 %	93.00	93.40
„ „ 3 1/2 %	84.50	84.50
Akcije nacionalne banke	163.6—	163.50
„ „ kreditne akcije	637.—	639.99
London, 10 Lstr.	240.47	240.45
100 državnih mark	117.40	117.57 1/2
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.14 1/2	19.15
10 ital. lir	95.70	95.75
Cesarski cekini	11.31	11.31

Pariška in londonska borza. Paris: (Sklep.) — Francoska renta 99.05, italijanska renta 105.15, španski exterior 94.85, akcije otomanske banke 647.—, Mubajce na London 251.25.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice 718.—, Lombardi —, unificirana turška renta 92.67, avstrijska zlatna renta 93.80, ogrska 4 1/2 % zlatna renta 93.80, Länderbant —, turške srečke 144.5, pariška banka 15.75, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 16.89, Mlačna. London: (Sklep) Konsolidiran dolg 90. 1/2, srebren 30.—, Lombardi 5 1/2 %, španska renta 94. 1/2 %, italijanska renta 104. 1/2 %, tržni diskont 3 1/2 %, menjice na Dunaju 24.34, Trdu.

Tržna poročila 29. marca. Budimpešta. Pšenica za april K 16.40 do K 16.42, rž za april K 13.54 do 13.56, ves za april K 15.54 do 5.56 koruza za maj K 13.36 do K 13.38. Pšeni a: ponudbe in povpraševanje srednje, endenca ugodnejša. — Prodaja 16.000 metarskih stotov, nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. — Vreme lepo, mrzlo.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.36, za april 15.50, za maj-junij 15.50, za maj-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.90, za april 23.85, za maj-junij 23.85, za maj-avgust 23.55 (mlačno). — Mlka za tekoči mesec 30.05, za april 30.25, za maj-junij 30.60, maj-avgust 30.60 (mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 58.—, za april 57.75, za maj-avgust 59.—, za sept.-dec. 60.25 (stalno). — Spirit za tekoči mesec 39. 1/2, za april 39. 1/2, za maj-avgust 39. 1/2, za september-dec. 36. 1/2, mlačno. — Siadkor surov 88° usov nov 21. 1/2, —22. 1/2 (mirno) bet za tekoči mesec 25. 1/2, za april 25. 1/2, za maj, avgust 26.—, za oktober-januar 26. 1/2, (stalno), rafiniran 57.—57.50 — Vreme: oblačno.

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 28. in 29. marca: Viktor Foerster, slikar, PRAGA; Oskar Ružička, trgovec, DUNAJ; Josip Auspitz trgovec, DUNAJ; Karol Müller, mestni svet., DUNAJ; Grof Avgust Nugen, zaseb., DUNAJ; Friderik Fenner, trg. CAIRO; EGIPT: Marija Gröger, zasebnica, CREFELD; Mihael Bistis, trgovec, ALEKSANDRIJA; Madja Henke, zasebnica, SOLNOGRAD; Josip Nagel, hotel-tajnik, HELOUAN; EGIPT: Teofil Fils, svečenik, SKAWINA; GALICJA: Mate Brnčič, trgovec, DURBAN; AFRIKA: Franjo Surovič, trgovec, VRHNIKA; Hugo Kunz, lekarničar, BRESLAU; Josip Famer, pianist, PRAGA; Avgust Lemarič, inšpekt. državne železnice, SARAJEVO; Karol Jahoda, trg., DUNAJ; Franjo Ivančević, svečenik, JESENICE; DALMACIJA: Josip Osicsaky s soprogo, trgovec, BUDIMPEŠTA; Josip Baum s soprogo, trgovec, TOPLICE; Fedor Gertscher, uradnik, GORICA; Henrik Bloch, trgovec, DUNAJ; Ivan Szomer s soprogo, zasebnik, SLAVONIJA; Herman Linse, trgovec, DUNAJ; Paul Wiese s soprogo, inžeer, BRESLAU; Julij Basch, trg. agent, PRAGA.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO

Trst.

Društvo „Narodni dom“ v Trstu

priređi
v nedeljo 1. aprila 1906

Veliki koncert

pri katerem se bo produciral svetovnoznani
virtuoz ONDRIČEK
s svojim spremljevalcem slovečim
pianistom gosp. FAMĚRO.
Začetek ob 8. uri zvečer.

CENE:

Vstopnina v pritličje (stojišča) . . . po K 1.50
na galerijo (stojišča) . . . „ K 1.—
Sedeži I.—VII. vrste v vstopnino . . . „ K 4.—
„ VIII.—XIII. „ „ „ K 3.—
„ XIV. in XV. „ „ „ K 2.—
„ na galeriji „ „ „ K 2.—
Lože brez vstopnine . . . „ K 12.—

O p o m n j a. Od ponedeljka naprej se dobivajo vstopnice in listki za sedeže pri vratarju glavnega uhoda. Nad. l. juna pojasnila pa se dobó v društ. pisarni (via della Geppa 21) vsak dan od 11.—12. ure predpoludne.

Osební kredit

za uradnike, častnike, učitelje itd. itd.

Samostojni hranilni in posojilni konsorciji »Prvega splošnega društva uradnikov Avstro-Ogrske monarhije« posojujejo uradnikom, častnikom, učiteljem, svečnikom itd. na osebni kredit pod pogoji, ki izposojevalcu olahčajo povrnitev in ki jih drugi kreditni viri, kar se lahko dokaže, ne dajajo pod enako ugodnimi pogoji. — Žal da je neredkokrat slučajev, da se kredita potrebne osebe na podlagi izlasti anonimnih oglasov zatekajo k posredovalcem, ki si dajo pismo zagotovljati honorarje in provizije ter zato prosilec kredita le naznanijo naslov katerega uradniškega konsorcija ali kake kreditne zadruge. Na ta način si prosilec kredita nalaga stroške, predno sploh ve, kje in če dobi zaželjeno posojilo. Uradniki, častniki itd. ravna jo v svojem lastnem interesu, ako se v potrebi kredita zaupljivo obrnejo do centralnega vodstva »Prvega splošnega avstrijskega društva uradnikov«, Dunaj I. Wipplingerstrasse 25, kjer se jim brezplačno naznačijo naslovi skupin, ki posojujejo denar in se jim dajajo vsa pojasnila.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1

po zelo niskih cenah.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stol. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Proda se pod ugodnimi pogoji cela oprava za izdelovanje sodavice: stroj, steklenice, in zaboji najnovejšega sistema. Ponudbe sprejema Lovro Rogelj, posestnik na Vrhniki. (384)

Kuharica, Nemka, ki je že služila v kaki restavraciji ali gostilni I. reda in ki ima dobro spravevalo, se išče za restavracijo v Dalmaciji. Pismene ali ustne ponudbe sprejme "Inse-rnati oddelek Edinosti". (600)

Lovski pes (zajčar) mlad, se proda radi od-potovanja. Naslov pove "Inse-rnati oddelek Edinosti". (601)

Stanovanje z dvema sobama, kabin-tom, kuhinjo i. d., če mogoče tudi z vrtno, v mirni legi v predmestju (Škorklja, Rojan, Vrdele) se išče takoj. Ponudbe na upravo "Edinosti". (352)

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7). Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dobar kraški teran. Izvrstna kuhinja. P. iporoča se sl. občinstvu, Katarina Vatovec. (196)

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladice, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljajte na deželo. (361)

Uosek Exelsior

za svetliti parkete
Kremo Exelsior za čevije
ste ju že poskušali?
Neprekosljivo!

Dobiti je povsod.
Tovarna voska za svetliti
Escher & Dal Seno
TRST — ulica Giulia 76 — TRST

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične kožne bolezni itd.
se je povrnil in prevzel
svoj ambulatorij.
Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop.
TRST — ulica Sanità št. 2, I. n. — TRST

Velika zaloga oglja za peč

Trst, ulica Carpison št. 10

Daniel Pillin

Telefon 1306/241 Telefon 1306/241

Pojdite vsi v trgovino z obuvalom GIACOMO GIACCOZ

Trst, ul. Barriera vecchia 5.

Zaloga obuval izdelanih v lastni delalnici, za otroke, ženske in moške. Sprejema naročila po meri po takih cenah, da se ne boji tekmovanja.

Hočete se prepričati?

Obiščite velika skladišča.

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 5
(vokal Torrente). „Alla Città di Londra“
Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske, obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni ang. eški). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Avtorizirana mehanična delavnica

za
inštalacije plina, vodovodov in to-
varna aparatov za acetilenski plin

zapraveženega izvedenca

JOSIPA JESCH

TRST, ulica dei Gelsi št. 7

Koncesionirana od c. kr. namestništva v Trstu

Izvršila je že preko 200 inštalacij.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho
(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo
preginjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O pritiki plesov se izvrši najhitreje.
Preginjala se lika po 20 avč. komad.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG

pri kolesih in motocikletah potrebnih pritikin

mehanična delavnica — kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma šte. 3.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefono št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pr. pravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za "VACUM-CLEANER".

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Nova rečna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

Francesca

odpluje dne 31. marca t. l. v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniška služba. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Dr. KOLB

bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik

Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST

Plombovanje zob po najboljših znansivnih sistemih.

Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovrše-
nostjo g. **Hans Schmidt**, bivši sodrug Dr. A. Mittáka
odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah
v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

C. VECCHIET

ZLATAR

TRST - Corso šte. 47 - TRST

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.

Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti.

Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno zlatenino,
srebrnino in žepne ure.

Cene zmerne.

Ustanovljena leta 1867.

Odlikovana

livarna V. Vincenc Osvaldella

nl. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delavnica.

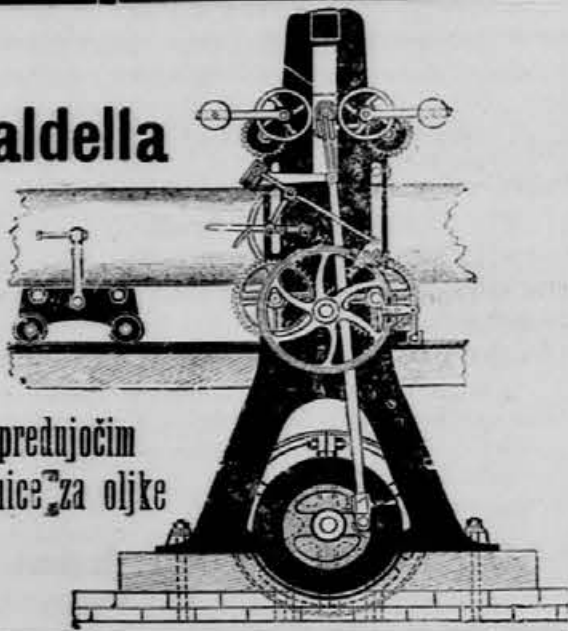
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.

Stiskalnice za grozdje,

najnovejšega sestava na množiči se obrat in napredujočim
pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke

z obratom na vijak in vodnim pritiskom.

Vodne stiskalnice. Proračuni na zahtevo.

Dohod in prihod vlakov.

Odhod s postaje južno železnice v Trstu.

6.07 predp.	B via Červinjan v Benetke, Rim, Milan, Videm, Pontebio, Čedad in O v Gorici in Ajdovščino.
7.55 "	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8.25 "	B v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8.55 "	O v " Benetke, zveza na Červinjan.
9.55 "	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11.50 "	O preko Červinjana v Videm, Čedad, Benetke, Milan, Ala.
12.30 popol.	O v Kormin in via Červinjan v Videm in Benetke.
4.25 "	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5.30 "	B via Červinjan v Benetke, Milan, Rim in Videm.
6. "	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6.35 "	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8.10 "	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
8.40 "	B do Kormina se zvezo Červinjan.
9.25 "	O do Gorice, preko Nabrežine.
11.30 "	O na Dunaj.

Prihod na postajo južno železnice v Trstu.

6.15 predp.	O z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.10 "	B z Dunaja, Ostende in Londona.
7.40 "	O iz Kormina preko Nabrežine.
8.30 "	B iz Italije preko Kormina in O iz Červinjana.
9.25 "	B z Dunaja, Budimpešto, Zagreb, Reko.
10.25 "	B z Dunaja in Reke.
10.38 "	B iz Italije preko Červinjana.
11.28 "	O iz Italije preko Kormina zveza na Ajdovščino.
4.45 popol.	O iz Kormina in Červinjana pr. Nabrežine.
5.35 "	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.46 "	O iz Italije preko Kormina in Nabrežine in via Červinjan.
8.30 "	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
9.10 "	B z Dunaja, Budimpešto in Reke.
10.45 "	B iz Italije preko Červinjana, zveza z Vidmom in O iz Kormina.

Odhod s postaje državne železnice p i sv. Andreju v Trstu.

5.20 predp.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
6.30 "	O v Herpelje, Ljubljano, Dunaj.
8.18 "	B (samo v četrtki v Herpelje, Pasa, Pula).
8.45 "	O v Herpelje, Divačo, Rovinj, Pula.
3.25 popol.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
4.30 "	O v Herpelje, Divačo, Dunaj, Rovinj, Pula.
7.05 "	O v Koper, Buje (Istra).
7.43 "	B v Pula, Divačo, Beljak, Dunaj.

Ob nedeljah in praznikih:

2.29 popol. O v Divačo, Herpelje in vmes ležeče postaje

Prihod na postajo državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

8.30 predp.	O iz Baj in Kopra (Istra)
9.35 "	O iz Pule, Rovinja, Divače, Dunaja.
11.25 "	O iz Herpelj, Divače, Ljubljane, Dunaja.
12.25 popol.	O iz Poreča, Baj, Divače Dunaja.
7. "	O iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
9.50 "	B iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.15 "	O iz Poreča, Baj, Kopra.

Ob nedeljah in praznikih:

9.25 popol. O iz Divače, Herpelj in vmes ležečih postaj

*) Opazka. B = brzovlak. O = običajni vlak.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

ulica Torre Bianca šte. 8

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.

Telefon št. 1384.

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione šte. 6.

EVGEN BUCHETTI

TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonijalnega blaga, delikates, svežega in suhega sadja.

Novi furlanski salami — Videmski kotekini — Graški gnat. — Oveji sir pijemonteški — Oveji sir stu iz Karnije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke zelene — Konserve iz pomodrov ital., najbolje vrste Na debelo in drobno. Cene brez konkurence

Velika zaloga koles

novih ali vže rabljenih iz prvih

tu- in inozemskih tovarn

Prodaja in menjava po ugodnih cenah

Zastopstvo in zaloga dobroznanih koles

Waffenrad Steyr

Bogat izbor pripadkov in pnevmatik

Sprejemajo se vse poprave

RUDOLF RÖTL

TRST - Acquadotto 21 - TRST

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja

ci-velkega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravo do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386-80 K. izplačane odškodnine: 82,737.159-67 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podpore v narodne in občinske namene.